

այնր որ ձեր արդարադատութիւն ստիպեաց
զձեզ զՅովսէփ Թադզէոսեան պաշտօնեայ
հանգուցեալ որբազան Նիկողայոս եպիսկո-
պոսի առանց նախ օրինաւոր վերաքննու-
թեանց և, ապացուցարար բացայայտու-
թեանց հարստութեանց հանգուցեալ Նիկո-
ղայոս եպիսկոպոսի և վանից սրբազան Ա-
ռաքիոյն Թադզէոսի առանց որոց իրրե-
անկարեւեանցն է ի կարգի հաստատել զգո-
ղութիւն հարստութեանց վանիցն և վիճա-
կաւորին յետ վկայելոյ ձեր թէ չորս ամաց
հարկն վանից գիւղի չէ վճարեալ Նիկողա-
յոս եպիսկոպոսն և եղբայր նորա Յովսէփն
տիրապետեալ վանիցն և ամհանայն կառա-
վարութեանց առաջնորդականաց իրրե կա-
լանաւոր են ունեցեալ զՎրբազան Նիկողա-
յոս եպիսկոպոս վիճակաւորն ոչ բնաւ եղ-
եալ ի կշիռ մասց ձերոց որով իշխանու-
թեամբ իրեանց են կալանաւորեալ զվիճա-
կաւորն հազարաւոր բազմութեան հայոց
Ատրպատականայ ծառայք նորա կամ պաշ-
տօնատարք կարգեալք առ ի նմանէ յիշեալ
երկոքին եղբարքն: Եւ զիարդ ոչ զարթոյց
զմիտս ձեր առաջնորդական հանձնարաւոր
խորհրդածութեան ձեր, թէ զիցուք թէ կամ
ո՛չ զգաց, հանգուցեալ վիճակաւորն վանն
կողպստելոյ նոցա գնարատութիւն իր և վա-
նիցն, կամ գոլով նա կալանաւորեալ յիւ-
րոց պաշտօնատարաց չկարաց վստահիլ
ստանալ ի նոցունց գնարատութիւնսն իւր
անձնականաց կամ վանիցն, այլ զի չորս-
ամեայ հարկն գիւղի պահանջէր խանն Մա-
կուայ, զիւրդ պարտի համարել, քան
թէ հանգուցեալն զազգատութիւն իւր և
վանիցն պատճառ ցուցանէր յիշեալ խանին
ընդէ՞ր զայն ո՛չ բացայայտել թէ որպէս
չամենայն գնարատութիւն իւր և վանիցն
չափաւակեալ են երկոքին եղբարքն՝ ունե-
ւով վալանաւորեալ կամ ժառանգուցեալ
զինք այնպէս և զհարկ գիւղին նոքա ու-
նին ստացեալ զամս չորս և ինքն չունելով
զգործութիւն պահանջելոյ զայն ի նոցունց
և հասուցանելոյ ինքեան զորմէ տեղեկա-
նալով խանն զօրաւոր նա ինքն իրով զօրու-
թեամբ կարող է ստանալ ի նոցանէ զիւրն
նա իսկ և վաճառական և անձնականն վի-
ճակաւորին այլ առանց ամենայն եպիսկո-
պոսական և առաջնորդական արժանաւո-
րութեանց ի վերայ ձեր կարծեաց կամ այ-
լոց ի վերայ ձեր նշանակեցեցուց ընդդէմ

Քրիստոսական և առաքելական պատուի-
րանացն թէ պարտ է եպիսկոպոսին լինել
այսպէս և այնպէս, և ոչ հարկանող. դուք
թօթափեալ էք զեղնագունան արցն պաշտօ-
նատարի քուս նախորդի, ոչ բնաւ զմտաւ
ածեալ թէ և ձեր յաջորդք ունին առ վա-
ղիւն Թօթափել զեղնագունան; դուք է և ձե-
ռաց ևս ձերոց պաշտօնատարաց:

Եւ զայս յայս նուագ տռանց բացա-
յայտութեան ալոյց ձեզ գրեմ առանձնու-
թեամբ և զվերջինն յայտնեմ ձեզ զի թէ
ոչ օգնեցի ձեզ շնորհն Աստուծոյ վասն ար-
գարացուցանելոյ զիմ զյոյս որով զտանիք
զուք եպիսկոպոսացեալ և առաջնորդացեալ
երրորդին ձեր զայսպիսի ձեր անհանձար
զործ բարձրածոցն հռչակաւ անկանիլ ունիք
ընդ արդարութեամբ օրինաց զի անարժան
է որպէս անուան մեր առաւել ևս անուան
սրբոյ մօրն լուսոյ կաթուղիկէ էլմիածնի
զանձն անհանձար կարգել ի պաշտօնի Քրիս-
տոսական հօտի առ որ ձայն է ինքն Քրիստոս.
հովիւ քաջ զանձն իւր զնէ ի վերայ ոչխարաց
և ոչ զհօտն զնեւ ի վերայ անձին իւրոյ:

Յամի ազգական 1301, և փրկական 1852
Հմբ. 383. Նոյեմբեր 29 ի Ա. Էլմիածին

ԿԱՌԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄՆԵԱՄՍԸ ՀԱՅՈՑ

Ն Ե Ր Ս Է Ս

(10)

Հրապ. Կ. Թ. ԲԱՍՄԱՋԵԱՆ

Ն Օ Յ Ք Ե Ի Ն Ի Շ Ք

Նոր-Ջուլայի Կ. Ամենափրկչեան Հոգեւոր Դպր-
սանցի վարչութիւնն ստացած ենք, տպագրութեան
համար, նոյն Հասպատութեան 1937 տարուայ գոր-
ծունէութեան վերաբերեալ Տեղեկագիր մը: Այնքան
շահեկան իր զանեքի՜ այդ գրութեամբ ներկայացուած
ծնունդիք, որ առկորդ չենք նկատեր զէ՛ր հարե-
ւանցի ծանօթութիւն մը տալ անոր մասին, քաղե-
լով այդ Տեղեկագիրին:

Հաւայարեան Բարսեղի Յորդանանեան 1875ին,
կտակով իր հարսութեան մէկ փորը մտաւ Բողոք
է, իրրե հիմնագումար, Ջուլայի մէջ հաստատելի
Հոգեւոր Դպրատանցի մը համար: Գումարը, այն ա-
ստն Java Bankի հինգ շահաբաժին միայն կազմած,
սոյժ յանգած է 53 շահաբաժինի: որոնցմէ այսօր
կ'արտադրէ սարեկան 1500-4500 փղղղը հասոյթ:

Հակառակ միշտ ալ զգացուած փոփոխներու,
զանազան դժուարութեանց պատճառաւ, այս կտակը
ամբողջ 60 տարիների չէր կրցած իրագործուիլ, մին-
չեւ որ Տ. Թէղդորոս Իսահակեան, 1932ին, այն աւ-

սեպն դեռ քահանայ, կէս դար քաջակայտիթե՛ն վերջ
Ջուղայի՝ իր մենապայայր՝ գաւաւայով՝ յաջողութեւ
սիրտորք սեւեռել տոնը գործողութեանը, Իրին
կ'առաջարկուի ստանձնել զործին Տեղութիւնը,
Տէր Հայրը սիրով կ'ընդունի այս հրաւերը. և խ-
փոյն Ամենիւրի կը դառնայ՝ մանկական գործերը
վերջնայեւ կարգադրուող համար. ճանաչաւայթի՛ր՝ կը
հանդիպի Երուսաղէմ, ուր Տ. Թորգոմ Ս. Պատրիարք
պատշաճ կ'ընկալ տարիներէ ի վեր այդիքեցեայ այս
գարգաջեայ քահանայի տալ սրբօրհայթեան կարգ,
և յաջորդ Երբ իսկ՝ 1932 Օգոստ. 1. Միտմտուր եւ
Ծայրագոյն Վարդապետի տասնիմուններ, իրին մի-
արտեւ Ս. Ամենապփրկչուն վանքի Ջուղայի, Հայր
Մարքը կ'անցնի Ամենիւրի. զմե՛կ՝ Ծայրագոյն Ամե-
ւելիք, Ջաւա, եւ Յորգոնանանան կտակի յոճատկու-
թեան հետ կ'առաջակշի՛ն հանդէպեայ Արտեւորի
կյամբ լիուի իրականացնելու գործը, իսկ առթիւ
Թանգունի եւ Մատարսի եկեղեցիներէ եւս տարե-
կան նպատատիր ապահովել վերջ, կ'անցնի յայլ կա-
թոլ. Ս. Ջուղայի Թովի այս անտղորդի տալ զե-
րեքնայիլ դուստրը՝ տեղույն հիւսաւուրք պատուա-
կան հայ գաղութ լիուի կը խոստանայ իր աշակ-
ցութիւնը. ու Տ. Թէղորոս Մ. Վ. կը դառնայ Ջուղայի
Իրանի Կառավարութեան մօտ գլահանակի ի-
մասառութեամբ կատարուած զինուի մերք աղբիւնու-
ւոր իր դառնան. բանի մը տարիներէ ի վեր իբր
առա ի փորձու արդէն սկսածաւ գործը կը հաստատուի
Իրանի Շահնշահի Կառավարութեան բարձր արտօ-
նութեամբ, և հաճը. Տ. Թորքն Ամենայն Հայոց
Հայրապետի օրձնու թեմար, կը վերադաշխուի Դըպ-
նանդիկ ուսման ծրագիրը զերմանախան կղերանոց-
ներու մէջ աւանդուած ընթացքներու հետեւողու-
թեամբ, եւ քնակավայր Երբիլի եւ Եկեղեցուլ մաս-
նակի պատմաբաններու պատշտմեցումով:

Այժմ, արդէն հաստատուած է Դպրանոցը, իրր Բահանայացուներու պատրաստութեան կրթարան, վեց տարուան ընթացքով:

Բայց որովհետև դիտում է թէ շատ գիւղեր կան թեմին մէջ, ուր փակուած են եկեղեցիները, յարմար չենալայցուներ էլ քահանայապետ առաջնորդը և իրենց յետնորդները, որոնք իրենց իրաւունքները չեն ծախանալ մը յետագգել վեցամասեայ գործադրութիւնը եւ գտնաւոր վեցամասեայ դաշնաթիքայով: Բարաւորութիւն ունենալու համար այդքան աստիճ մէջ հասաւորուր, ամուսնացաւ սիրաշուռներ պատարասել իրենց կոչումին: Այս առկառնութեամբ առաջին հունձը քաղուած է արդէն: Զուրդ տարը ընծայալցումը, ըստ քառակուսին կրթութիւն ստացած, Քաւրիի գիւղում եւ Գերմանիայի Սթրասբուրգի մէջ ծննդաւորուած եւ զորմուսնացած են իրենց գիւղերը, ուր իրենցական կիսընկերակցած է ընդհանուր գտնուեալութեան մէջ: Զրպանոցը եր գտնուեալ է. Ամենափոքիսն պատմաբանը զանրիկ մէջ, ուր ամէն գիւղութիւնը կան՝ այս գիւղերից ձեռնադիր կը կապարամբին հասցնելու թ. Քաւրի: Գործին առգոյն ա Վերսալումսն է: Թ. Քաւրիս Ծ. Վրդ.՝ իր աստուածաբանական ուսմամբ իրաւական գալուցիւնը մէջ ըրած հոգեւորականներ, ուր հակառակ իր ծրարածքի հասակին, կը գործաշխիթով եւ յարասն կամրով. իրեն աջակից ունենալով աստուծ չղարարութիւնը:

Ձերմօրէն կը խնդակցինք այս կրօնական գործին շուրջ յառաջ եկած ոգեւորումին եւ մեռ ք բերումը յաջողութեան համար:

Վստահ ենք թէ Լոթ-Հուգոյի եւ իր բոլոր Թեմայան Լայութեան պիտի չպատկի զգտաւ տրքեա-
մանութիւնը եւ իրենց նախնեաց ստղատքը, կրօնա-
սեր եւ կրթատէր եռադէր՝ անայայլ բարեբաղկա-
վութեամբ յստաջ վարելու համար այս ձեռնարկել-
վստահ ենք նոյնպէս որ, Բրիտանական եւ Լորան-
դական Զեղիցք բարգաւաճ մարզերուն մէջ ասորդ
Զուգայտահայութիւնը, որոնց՝ իրենց Մար-Հայրենի-
քին համար տամուտ մարտը սէրը կատարեալ
ստուգելիքն փոխ է, եւ որոնք պապականացեալ
վտաճելին դէմ իբր գէնք իրենց ծննդավայրքին եւ
Ազգին եւ եկեղեցիին պաշտամունքը ունեցած եւ
միշտ, պիտի չեղնին ընա իրենց դարաւոր ուղեգի-
ւծէն, եւ պիտի կանգնին՝ հեռուն եւս՝ պաշտպան
եւ պախաւաս իրենց կրօնակրթական այս ներհա-
կան վաւարարին։

h1PA.

Մ. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԱՐԿԱՐԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

✱ Սեպտ. 4 Գերակեր.— Տեղական Ս. Պատա-
րագ մատուցողեցաւ Ս. Եարութեան Տաճարի
մէջ յերեսանան երաժաշտոր Ս. Աստուածամար
նկողանին յորայ Պատարագեց Ս. Եարութեան Տա-
ճարի Տեսող Տ. Պարզկ յորդ.

— Ի Խ. Լրելուականության եկեղեցին շարունակ
Տ. Վահան վրդ. Վրդի մարդը դեռ հասցուց ըզ-
նեզ տանգ իտարայել... (Եղեզ. Գ. 17) ընտա-
նով, ներկայացնել եկեղեցի մարգարեի Գոհար
գետին լրջա ունեցած տեղիքը և այսպ՝ անոր
Առաքումը կայսի՝ զեռ նշանակությունը իտարայել Վը-
րայ, զանոնք զգողացնելու համար անօրինա-
թիվս գործելն, ներկայացուց այն տառնաւան իտ-
արայելի ժողովուրդին բարդացալե հնկա՝ վիտա-
կը քուն իրրե հետնանք զորի տարաւած էին
տարբերիկներ, կործանած ու ասերկա զարած
էին նրուական ձեռն ու հանար, Յողորդեց ծնողք-
ները քր աշալուրը ըլլան, իրրե Առաքումէ կար-
դաւած դեռտն, իրենց զաւակներու կրթութեան
հետեւած գործին մէջ։

Քա Սեպտ. 5 Բշ. — Միաբանական ընդհանուր
 Ժողով գումարաբանցա ի պատրիարքարան, Տեղեկ
 Ժողովի տրեզ պահպանող անդամներու տեղ նու
 րանու ընտրութեան համար: Ընտրութեան Ս. Հր-
 քաւանկապատեց տեղեկ ցիխ Տեառն Տ. Վանան Վրդ.
 Ե. Ժառ. Վրդ. ի փոխ. տեսչն Տ. Արքիմ. Վրդ.

— Տ. Սերոբյանը վրդ. որ շարաթէ մը ի վեր
յանկողնի էր տկարութեան մը պատճառով այսօր
փոխադրուեցաւ Գերմանական հիւանդանոց:

4. * Սեպտ. 8 ել.— Այսօր մեկնեցաւ Ամին. Տ. Զաւեն նախկին Գառաբարձ Կ. Պոլսոյ, Սրբազաւի մեկնեցաւ պատեն Ամին. Տ. Գառաբարձ Զօր պատեալ գրութիւն մը, որուն մէջ իր զոհանապօսութիւնը եւ մեծապէս սխալագոյնում ըլլաւ իր յայտնեմը, տեսնելով յիստանազնիկ Առաքելական Աթոռին հս. քան զհս. զարգացումը եւ զօրացումը